

Manažment chronických neinfekčných ochorení z pohľadu MZ SR

MUDr. Adam Hochel
Generálny riaditeľ Sekcie zdravia
Ministerstvo zdravotníctva SR

XIII kongres SLS, 23.25.4.2009

Spoločenský pohľad

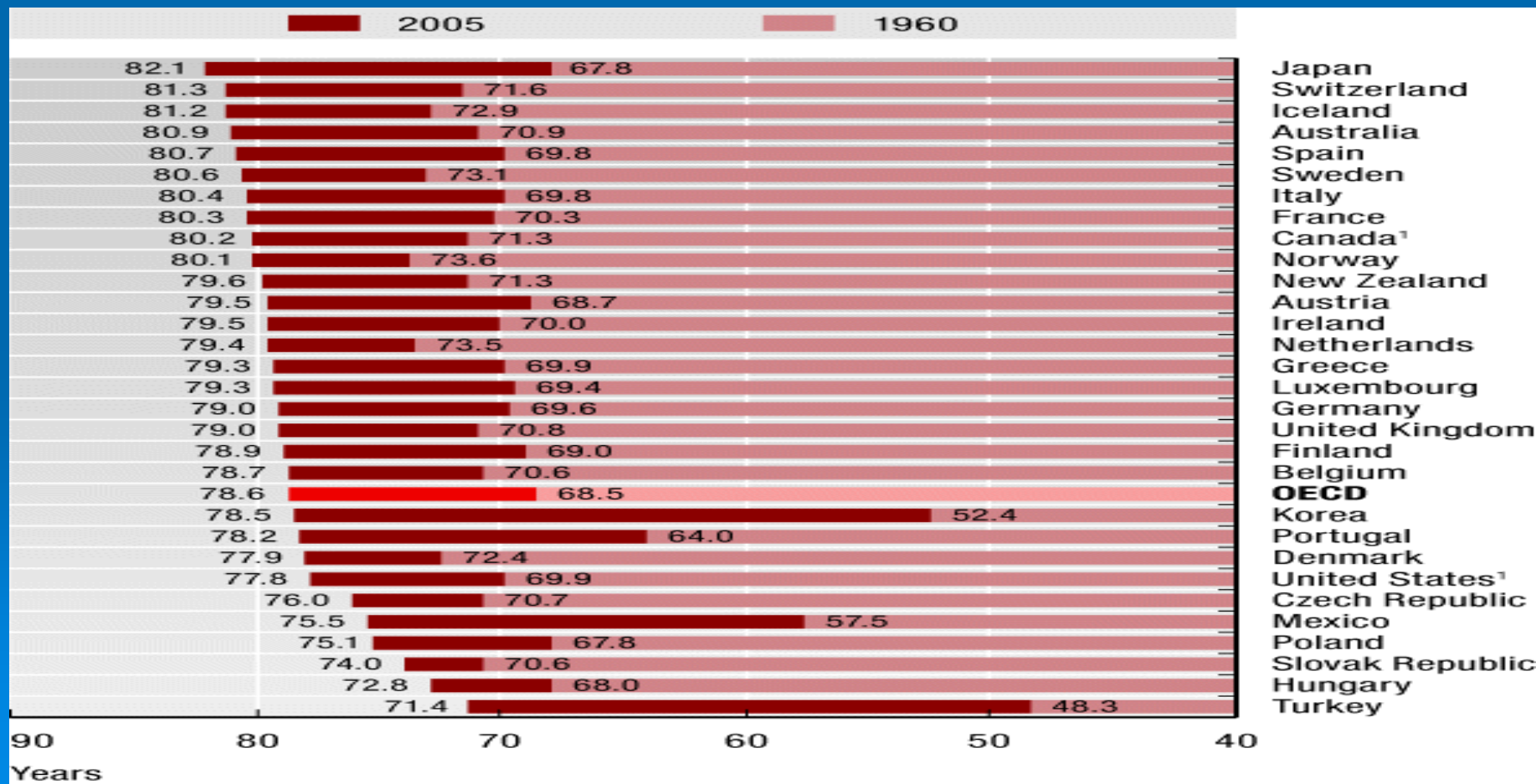
Chceme sa dožiť tisíc rokov?

Copyright © Lasica Milan, 27. 01. 2006

*Že vraj vedci vymysleli, ako by sa človek mohol dožiť aj tisíc rokov. A to v zdraví a dobrej forme. To je dosť alarmujúca správa, pretože spôsobí zmätok. Isteže sa budeme všetci zaujímať predovšetkým o to, kde, v ktorej krajine, v ktorej spoločenskej vrstve, za akých podmienok sa s predlžovaním života začne. Lebo niekto začať musí. Niekto sa skrátka bude musieť v mene vedy obetovať a podstúpiť tú kúru večného, alebo takmer večného života. **Aby sa zistilo, či to funguje a najmä, či sa to vyplatí.***

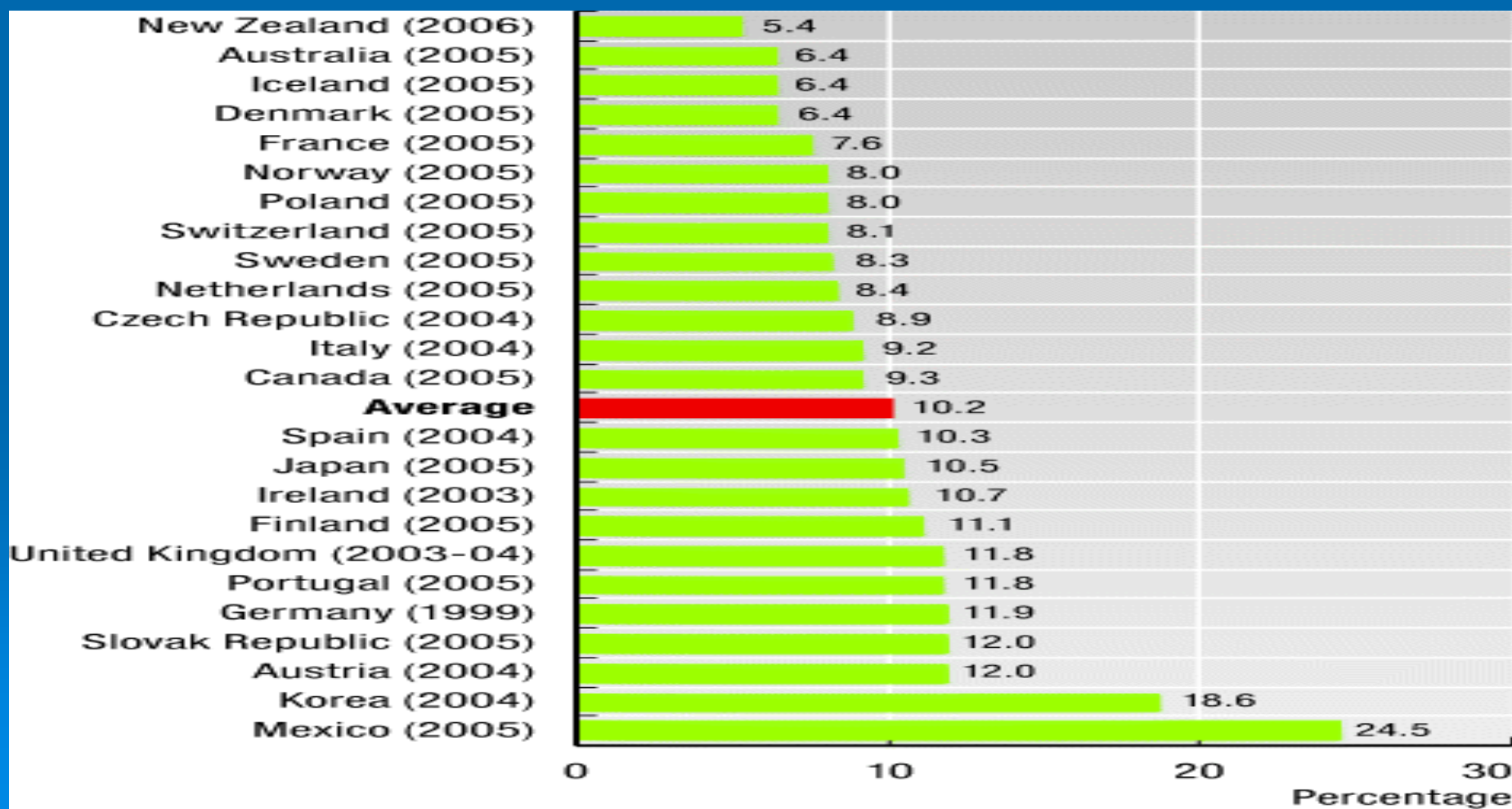
Spoločensko-zdravotnícky pohľad

Očakávaná dĺžka života pri narodení (OECD)

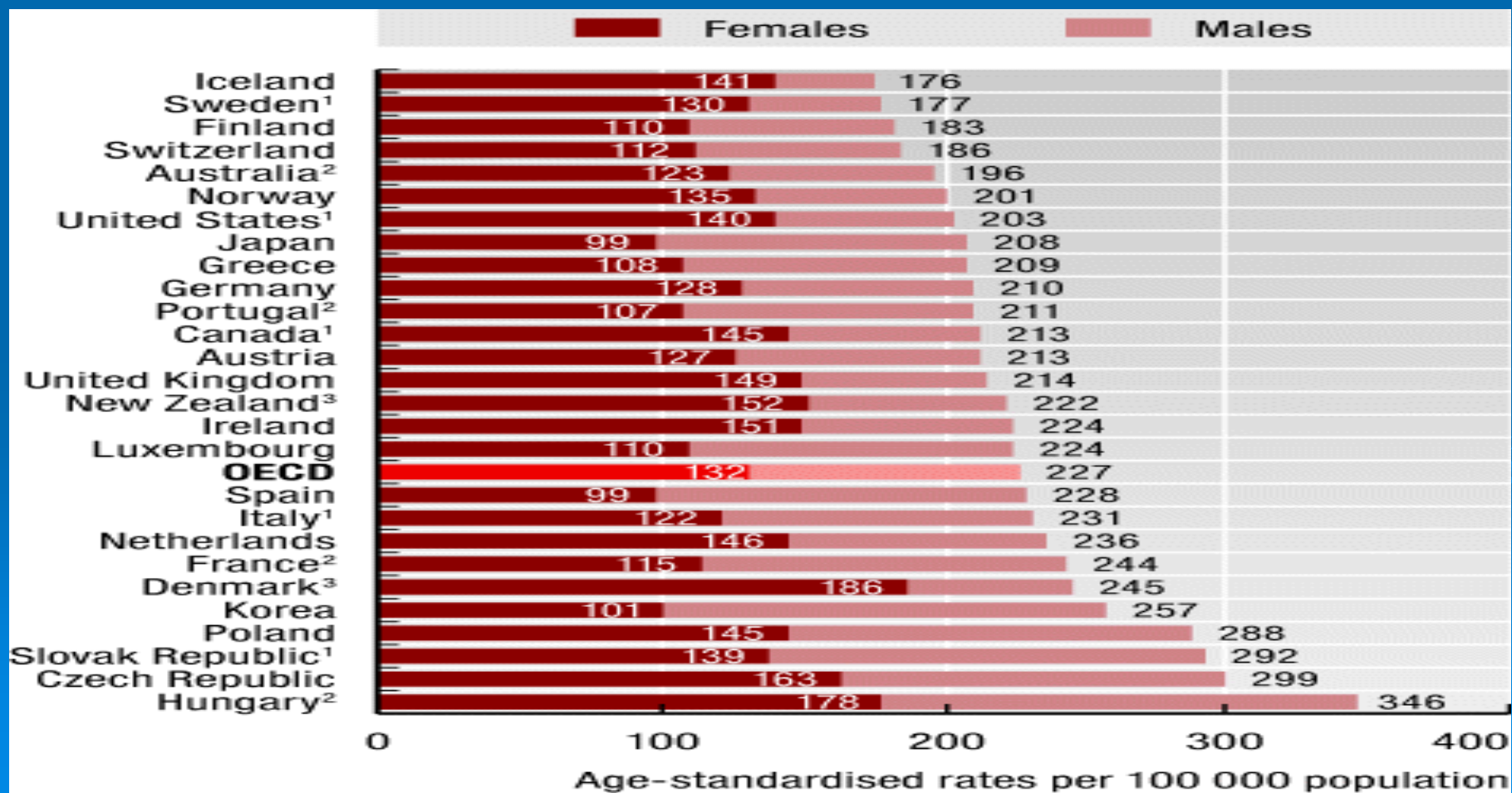
Spoločensko-zdravotnícky pohľad

Priemerná úmrtnosť na infarkt myokardu do 30 dní po hospitalizácii (OECD)

Spoločensko-zdravotnícky pohľad

Úmrtnosť na rakovinu na 100 000 obyvateľov (OECD)

Definícia pojmov

576/2004 Z.z. , § 2

- Zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby (ďalej len "osoba"), zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu.

Negatívne vymedzenie

- Chronická zdravotná starostlivosť je taká zdravotná starostlivosť, na ktorú sa nedajú aplikovať ustanovenia, týkajúce sa neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

Definícia pojmov

576/2004 Z.z. , § 12

- Špecializovaná ambulantná starostlivosť podľa § 7 ods. 1 písm. a) bodu 3 uhrádzaná zo zdrojov verejného zdravotného poistenia sa poskytuje na základe odporúčania všeobecného lekára. Odporúčanie všeobecného lekára sa nevyžaduje do 24 hodín od vzniku úrazu alebo inej náhlej zmeny zdravotného stavu osoby, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť, a v prípade dispenzarizácie.

Definícia pojmov

581/2004 Z.z.,

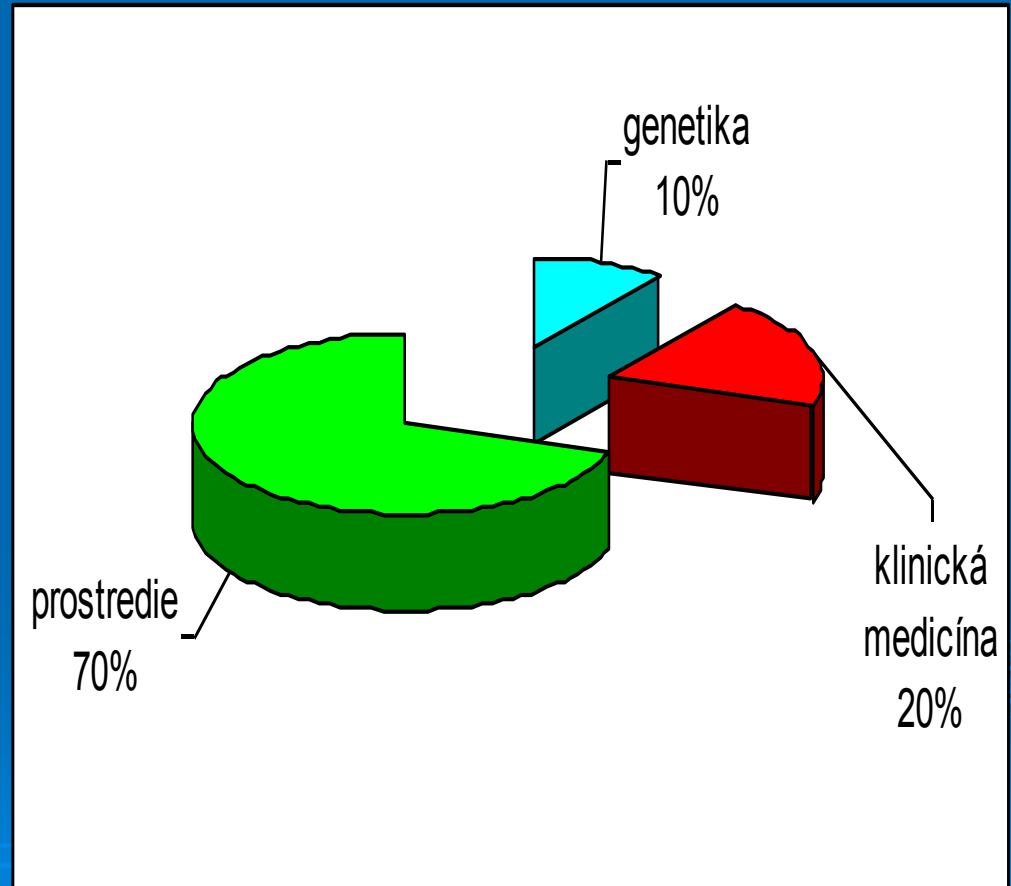
- § 6 – Činnosť ZP - zaraduje poistencov na dispenzarizáciu na základe návrhu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, s ktorým má uzatvorenú zmluvu podľa § 7, a vedie zoznam takýchto poistencov; návrh na dispenzarizáciu, ktorý vyhotovuje lekár špecialista, obsahuje aj dĺžku dispenzarizácie,
- § 16 Dokumentácia ZP - zoznam poistencov zaradených na dispenzarizáciu s údajmi podľa písmena f)

Čo je zodpovedné za zdravie?

Genetika = ?

Klinická medicína =
zdravotníctvo

Prostredie =
spoločnosť

- ❑ **V etiológii neinfekčných chorôb** sa dokázali rizikové faktory životného štýlu akými sú:
 - výživa,
 - fajčenie,
 - fyzická inaktivita,
 - nadmerná konzumácia alkoholu,
 - a psychosociálne rizikové faktory vrátane stresu.

Neinfekčné chronické choroby

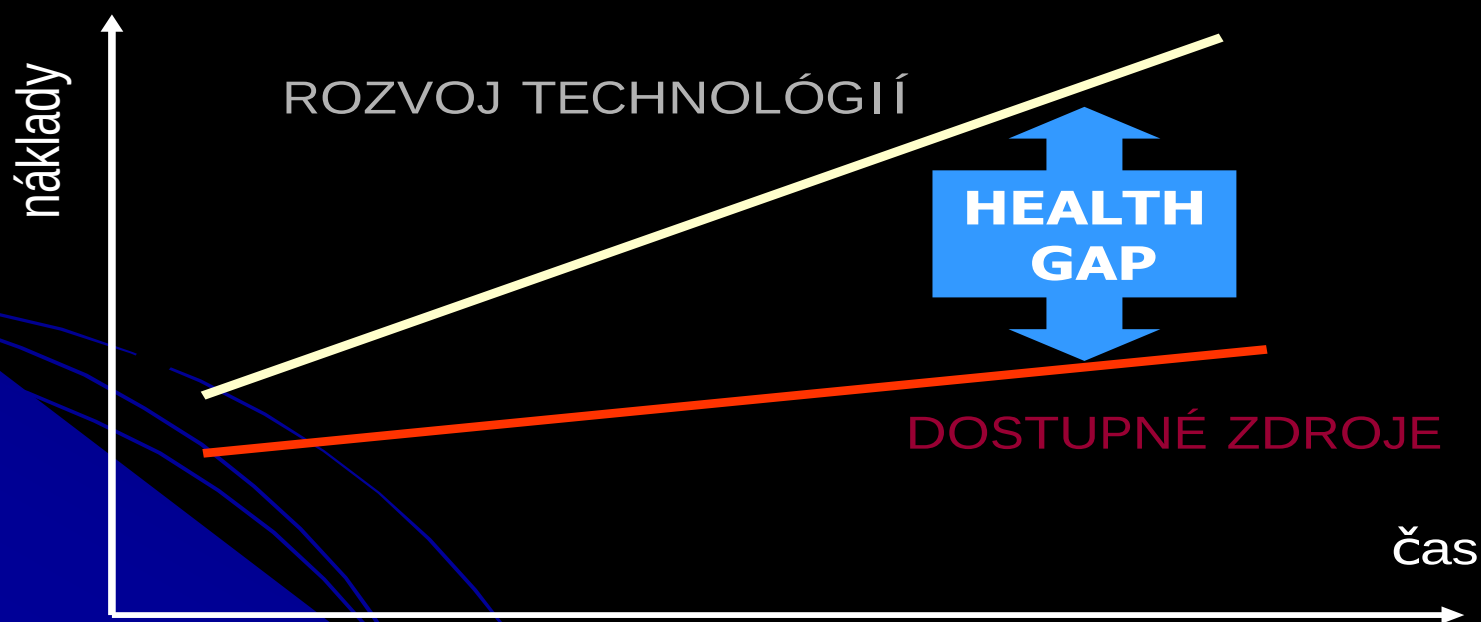
- o kardiovaskulárne choroby,
- o onkologické choroby,
- o respiračné choroby,
- o obezita,
- o úrazy
- o onkológia

Civilizačné choroby

Ekonomický imperatív

Možnosti a limity financovania zdravotníctva – tzv. „health gap“

Možnosti ovplyvňovať

- podpora národných komplexných programov (prevencia, skríning, cielená liečba)
- podpora výskumu v tejto oblasti,
- guidelines,
- prepojenie zdravotnej a sociálnej sféry
- podpora komunít či nevládných organizácií,

Národné programy

Národný program prevencie obezity

Národný program starostlivosti o deti a dorast

Národný transplantačný program

Národný program prevencia KVS ochorení

Národný onkologický program

Podpora výskumu

Vedecká rada MZ SR vypracováva dokument „Zoznam podporovaných oblastí“, ktorý obsahuje súbor priorít, v rámci ktorých ministerstvo podporuje vedecko-výskumnú činnosť (patria sem aj chronické neinfekčné ochorenia),

- choroby srdca, pľúc a ciev
- onkologické choroby
- choroby v súvislosti s materstvom
- choroby v súvislosti s detským vekom
- choroby pohybového ústrojenstva
- prenosné choroby a imunita
- neurologické a psychiatrické ochorenia
- transplantácie orgánov a tkanív
- genomika a proteogenomika
- environmentálne zdravie

Guidelines

- Konceptcia tvorby štandardných diagnostických a terapeutických postupov
- Relizácia formou protokolov cestou odborných usmernení vydávaných MZ SR

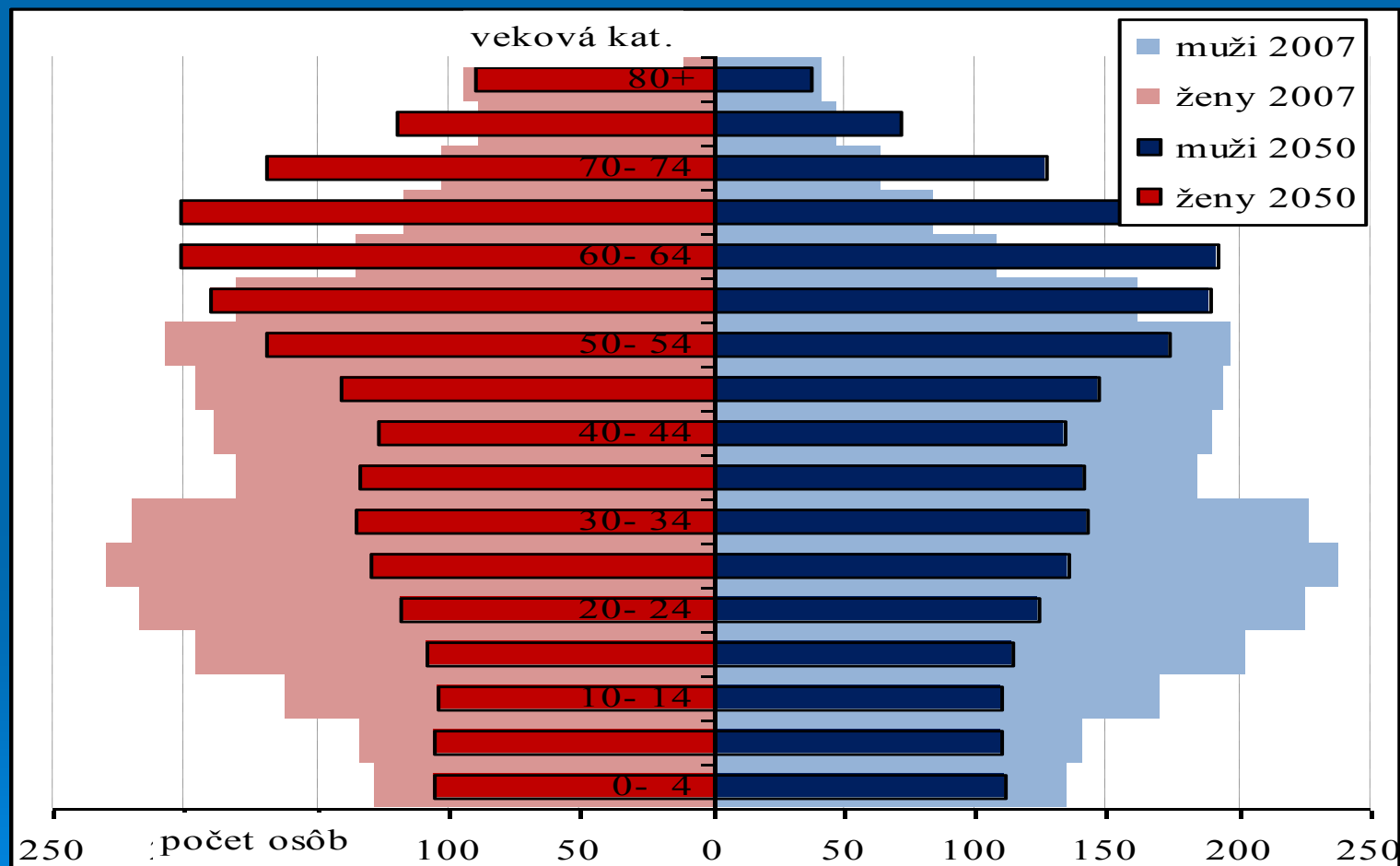
Prepojenie zdravotnej a sociálnej sféry

- ❑ Systém zdravotnej starostlivosti treba rozvíjať tak, aby sa dokázal vyrovnávať s novou demografickou situáciou – starnutím populácie (potrebou sociálnej ale aj zdravotnej starostlivosti u týchto osôb), čoho výsledkom je spoločná dohoda MZ SR s MPSVR SR:

§ 22 zákona č. zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov – možnosti pre zariadenia sociálnych služieb poskytovať aj ošetrovateľskú starostlivosť. (u osoby, ktorá si nevyžaduje hospitalizáciu v ústavnom zdravotníckom zariadení)

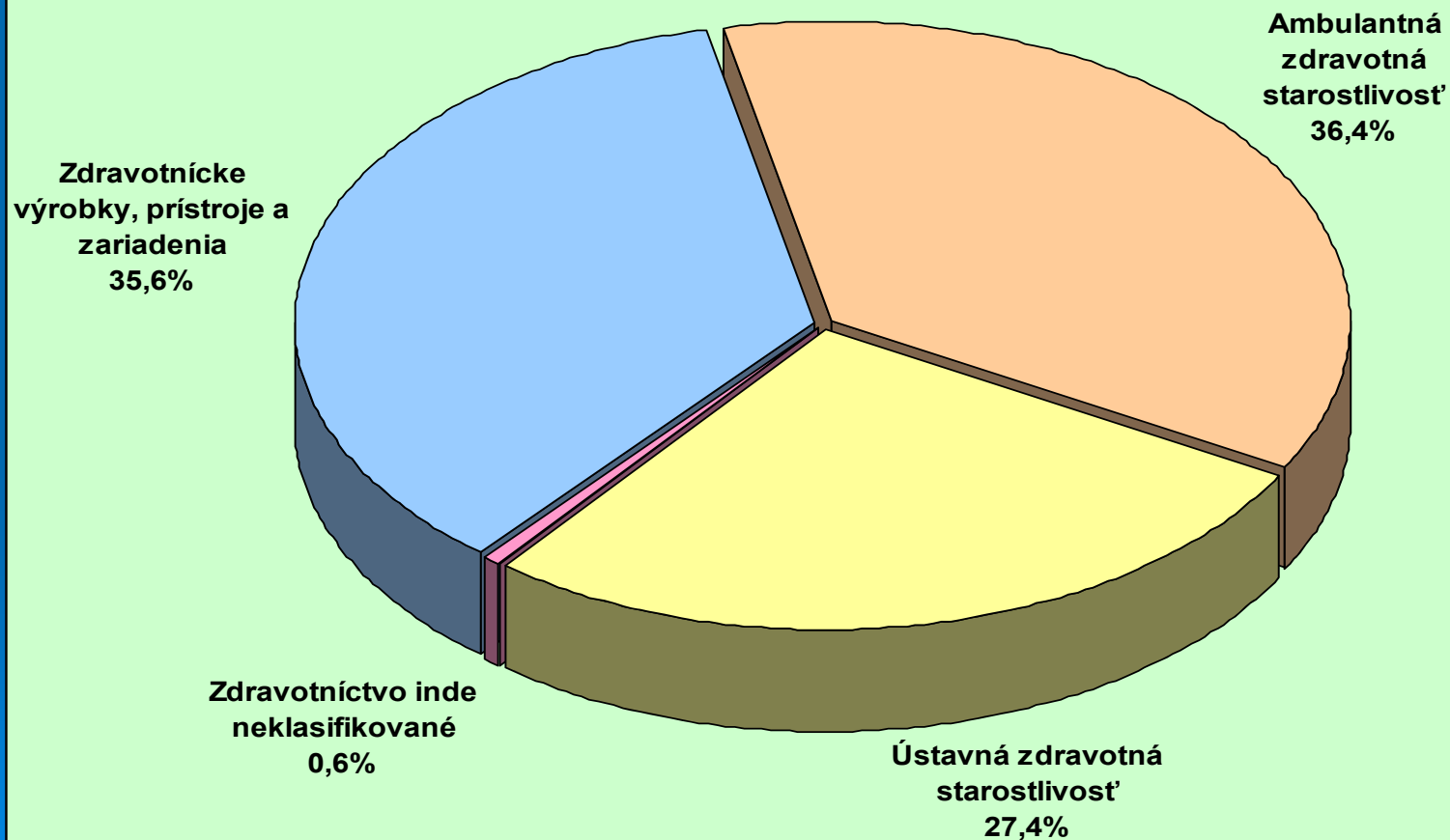
- ❑ Rozsah ošetrovateľskej starostlivosti (zdravotných výkonov) určuje **Príloha k Vyhláške MZ SR č. 109/2009 Z. z., ktorou sa ustanovuje výber zdravotných výkonov z katalógu zdravotných výkonov, ktoré v zariadeniach sociálnych služieb vykonávajú zamestnanci zariadenia sociálnych služieb – sestry.** Ide o výber 25 zdravotných výkonov z katalógu zdravotných výkonov.

Vekový strom života, veková štruktúra obyvateľstva SR v roku 2007 a 2050 podľa pohlavia – stredný scenár

Limitácie

Výdavky ZP podľa intersektorálneho členenie za rok 2007

Limitácie

Spojenie rozpočtu sociálnej a zdravotnej sféry

Východisko

priemerná mzda – 20 000 Sk

ZDRAVÝ

- Príjem pacienta 196 528 Sk
- Príjem štátu 137 952 Sk

PRÁCENESCHOPNÝ

- Strata pacienta $196\,528 - 76\,216 = 120\,312$ Sk
- Strata štátu: $76\,216 + 137\,952 = 214\,168$ Sk

Limitácie

- Prepojenie spoločenskej a osobnej zodpovednosti za zdravie
- Politická otázka

Ďakujem za pozornosť

